

นินยามและควมหมมยค้ำสำคัญ

ผู้สอน อจกรยัภัทรพงศ์ งามสกุล
สขววิขงุมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สิ่งแวดล้อม (Environment)

หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต อาจจะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเกิดจากการที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่จับต้องสัมผัสได้ทางกายภาพและที่เป็นนามธรรมจับต้องไม่ได้

สิ่งแวดล้อม (Environment)

สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (ทรัพยากรธรรมชาติ)

- มีชีวิต ได้แก่ สัตว์ป่า ป่าไม้
- ไม่มีชีวิต ได้แก่ ภูเขา แม่น้ำ แร่ธาตุ

สิ่งแวดล้อมที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ / มนุษย์เป็นผู้สร้าง

- จับต้องได้
- จับต้องไม่ได้

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resource)

หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ มีการกำเนิดและหมุนเวียนอยู่ในธรรมชาติที่มนุษย์สามารถใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตและพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการพัฒนาของประเทศในทุกๆ ด้าน ซึ่งหากจำแนกตามปริมาณที่มีอยู่จะสามารถจำแนกได้ออกเป็น 3 ประเภท

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resource)

1. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดสิ้น (non-exhausting natural resource)

เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาก พบได้ทุกแห่งในโลก มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดทรัพยากรเหล่านี้หากใช้ไม่ดี ไม่มีการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ ทรัพยากรที่มีค่ามหาศาลเหล่านี้อาจเสื่อมสภาพไปจนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ถ้าใช้อย่างไม่ระมัดระวัง ได้แก่ น้ำ อากาศ แสงสว่างจากดวงอาทิตย์

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resource)

2. ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถทดแทนได้

เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่บนผิวโลกตามแหล่งต่าง ๆ ถ้ามนุษย์ใช้ทรัพยากรเหล่านี้อย่างถูกต้องและมีการบำรุงรักษาแล้ว ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้จะยังคงอยู่และใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป ได้แก่ ดิน ป่าไม้ หุ่นหญ้า สัตว์ป่า พลังงานมนุษย์

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resource)

3. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดสิ้นไป

เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้หรือไม่สามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือถ้าทำได้ก็กินเวลานานนับพันนับหมื่นปีทรัพยากรเหล่านี้ ได้แก่ แร่ธาตุ (รวมทั้งน้ำมันถ่านหิน) และ ทิวทัศน์ที่สวยงาม

การจัดการ (Management)

หมายถึง การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบต่างๆ ทั้งด้านการจัดหา การเก็บรักษา การซ่อมแซม การใช้อย่างประหยัด และการสงวนรักษา เพื่อให้กิจกรรมที่ดำเนินการนั้น สามารถให้ผลยั่งยืนต่อมวลมนุษยและธรรมชาติ โดยหลักการแล้ว "การจัดการ" จะต้องมีแนวทางการดำเนินงาน ขบวนการ และขั้นตอน รวมทั้งจุดประสงค์ในการดำเนินงานที่ชัดเจนแน่นอน

การจัดการ (Management)

กล่าวคือ การดำเนินงานต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการจัดหา การเก็บรักษา การซ่อมแซม การใช้อย่างประหยัด และการสงวนรักษา เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์แก่มวลมนุษย์ได้ใช้ตลอดไป อย่างไม่ขาดแคลน หรือมีปัญหาใดๆ หรืออาจจะหมายถึง กระบวนการจัดการ แผนงาน หรือกิจกรรมในการจัดสรร และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองความต้องการในระดับต่างๆ ของมนุษย์ และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา คือ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักการอนุรักษ์ ด้วยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด ประหยัด และก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

การจัดการ (Management)

ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปเป็นเรื่องของปัญหาภาวะมลพิษ อันเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือจากผลของความก้าวหน้าของการพัฒนาแล้ว เราก็สามารถให้คำจำกัดความแยกระหว่างการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดการสิ่งแวดล้อมได้ดังนี้

การจัดการ (Management)

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (Natural resource management) หมายถึง การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ ทั้งในด้านการจัดหา การเก็บรักษา การซ่อมแซม การใช้อย่างประหยัด รวมทั้งการสงวน เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาตินั้นสามารถให้ผลได้อย่างยาวนาน

การจัดการ (Management)

การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental management)

หมายถึง การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรามีผลดีต่อคุณภาพชีวิต นั่นคือ จะต้องดำเนินการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาภาวะมลพิษ ที่จะมีผลต่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขและปลอดภัย

การอนุรักษ์ (Conservation)

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องยึดหลักการทางอนุรักษ์วิทยา เพื่อประกอบการดำเนินงานในการจัดการดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล ใช้อย่างฉลาด หรือใช้ตามความจำเป็น ไม่ใช่ใช้อย่างฟุ่มเฟือย และไม่เกิดการสูญเปล่า หรือเกิดการสูญเปล่าน้อยที่สุด

2. การประหยัดทรัพยากรที่หายากและของที่กำลังสูญพันธุ์หรือหมดไป

3. การปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งที่เสื่อมโทรมให้คืนสภาพเดิมก่อนนำไปใช้ เพื่อให้ระบบสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

การอนุรักษ์ (Conservation)

- RETHINK
- REFUSE
- REDUCE
- REUSE
- REPAIR
- RECYCLE

จบการนำเสนอ